

ISO 55000: olievlek of druppel in de oceaan?

In 2014 werd de ISO 55000-standaard voor Asset Management ingevoerd. Hoe is de nieuwe standaard in de markt geaccepteerd en wat heeft certificering opgeleverd voor bedrijven die deze als eerste hebben bereikt? Kunnen we al spreken van een succes? Remco Jonker en Rob Golbach van Mainnovation maken de balans op.

Mainnovation heeft in kaart gebracht hoeveel bedrijven in welke landen en sectoren op dit moment ISO 55000-gecertificeerd zijn. Wereldwijd zijn dat in oktober 2018 190 bedrijven en organisaties. Een viertal landen steekt voor wat betreft het aantal certificeringen duidelijk uit boven de rest. Japan (43 gecertificeerde bedrijven), Nederland (33), waaronder Evides, Havenbedrijf Rotterdam, NS, PWN, RWG, Sitech en Stedin, Australië (27) en het Verenigd Koninkrijk (26) zijn samen goed voor twee derde van alle ISO 55000 certificaten. In de industriële grootmachten Duitsland, de VS en China zijn in totaal 12 bedrijven gecertificeerd.

Meer dan de helft van de gecertificeerde bedrijven is actief in vier sectoren; Watervoorziening en -Zuivering, Stroomvoorziening, infrastructuur en Havens en Luchthavens.

➔ **Wie zijn de koplopers?** Gecertificeerde bedrijven zijn dus vooral actief in asset-intensieve sectoren die een cruciale infrastructurele functie vervullen en daarom (grotendeels) met publiek geld worden gefinancierd. Het gaat bovendien om lineaire assets als waterleidingen, elektriciteitskabels en (spoor)wegen die zich voor een deel ondergronds bevinden en lastig te inspecteren zijn. Onderhoud is daarom laagfrequent en bestaat vaak uit periodieke modernisering en vervangingen. Juist bij dergelijke assets is goed plannen belangrijk om spreiding aan te brengen in investeringen en werkdruk.

De koplopers zijn dichtbevolkte, welvarende landen met een zwaarbelaste infrastructuur waaraan hoge eisen worden gesteld. In Nederland en het Verenigd Koninkrijk is het beheer en onderhoud van deze infrastructuur bovendien een samenspel tussen overheden, overheidsbedrijven, private bedrijven, uitvoeringsorganisaties en toezichthouders. ISO 55000 vereist expliciete doelstellingen, plannen en afspraken rondom investeringen en onderhoud, en biedt een gemeenschappelijke taal die de communicatie daarover vergemakkelijkt. Toezicht wordt eenvoudiger en kan minder frequent (en dus goedkoper) als onafhankelijke auditors periodiek controleren dat het beheer van de assets conform de ISO Standaard wordt uitgevoerd. Deze marktordering levert ook aan serviceproviders een prikkel om ISO 55000-gecertificeerd te raken. Aannemers bijvoorbeeld streven naar certificering in de verwachting dat organisaties zoals Schiphol dit in de toekomst als voorwaarde zullen stellen in de tender voor onderhoudscontracten.

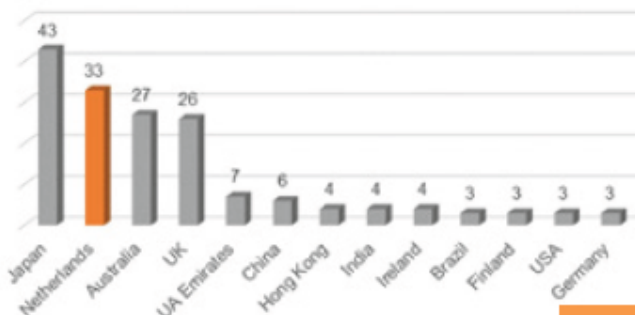
➔ **Waarom gaat het nog niet zo hard?** Waarom ziet het ene bedrijf wel en het andere de waarde van ISO 55000 nog niet in? Wellicht ontbreekt nog het volwassenheidsniveau dat nodig is om eventuele certificering te bereiken. Een ander antwoord ligt wellicht in het feit dat de eisen in de wereldwijde standaard voor hen te generiek en weinig concreet zijn. De norm vergt de nodige interpretatie en er is ervaring nodig om te begrijpen wat precies wordt gevraagd voor certificering.

**‘Bevorderen
van interne
en externe
samenwerking’**

De meerwaarde van ISO 55000.

Waarom kiest aan aantal bedrijven dan wel voor een certificering? Meerdere bedrijven benadrukken hoe de integrale benadering van Asset Management, die ISO 55000 vereist, zowel de interne als de externe samenwerking bevordert. Bij de NS bijvoorbeeld, recent gecertificeerd, heeft invoering van de standaard geleid tot meer helderheid.

COUNTRIES; with > 2 certified companies (data ISO.org)

Illustratie: ISO

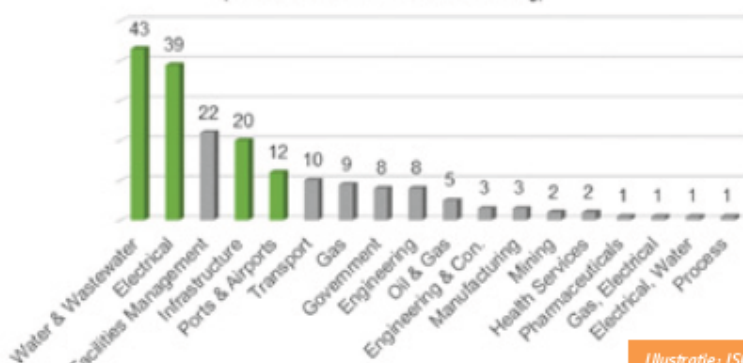
NS Techniek is recent voorgedragen voor certificering, met complimenten van de auditors voor de wijze waarop ze lessons learned implementeren en hun bijdrage aan wetenschappelijk onderzoek." Bij de NS bijvoorbeeld heeft invoering van de standaard geleid tot meer helderheid. "In het door ISO 55000 vereiste Strategisch Asset Management Plan hebben we de doelstellingen en KPI's ten aanzien van ons materieel meer expliciet gemaakt en gerelateerd aan de overkoepelende NS-strategie. Dit geeft een concreetheid in discussies over resultaten en rolverdeling die er voorheen niet was", zegt Lex Frunt, hoofd Kwaliteit bij NS Techniek. NS is recent gecertificeerd, met complimenten van de auditors voor zijn bijdrage aan het wetenschappelijk onderzoek op het gebied van predictive maintenance en real-time monitoring.

Volgens Maurice Jilderda, development manager van het Sitech Asset Health Center op chemiepark Chemelot, voorheen DSM, was de keuze voor certificering een logische: "Omdat we samen met onze klanten al ver waren in volwassenheid van het Asset Management van hun fabrieken, was het voor ons een heel natuurlijke en ook kleine stap om dit met een certificering te bevestigen. Een voordeel is dat we nu intern en extern meer dezelfde taal spreken, in lijn met de gemeenschappelijke norm. De externe audits houden ons scherp en dwingen ons om op dit vlak continu te blijven verbeteren."

Auditors zelf zien, misschien niet verrassend, een duidelijke meerwaarde in certificering. "De ISO 55000-standaard draagt bij aan goed Asset Management, door de nadruk op het gestructureerd managen van risico's, een goed geïnformeerde besluitvorming over investeringen en focus op de langetermijnstrategie zegt Mathieu Arenz, auditor bij DNV GL.

Is ISO 55000 daarom niet relevant voor bedrijven die nu op een lager volwassenheidsniveau in Asset Management zitten? Zeker well

SECTORS; number of certified companies (data & sector classification ISO.org)

Illustratie: ISO

Voor hen geldt dat de waarde van ISO 55000 niet zit in het certificaat dat uiteindelijk aan de muur komt te hangen, maar in het werk dat verricht moet worden om het te behalen. ISO 55000 stelt een doel en biedt een checklist voor samenhangende verbeteringen die nodig zijn om dat doel te behalen. Ook als de implementatierichtlijnen niet bruikbaar of te generiek zijn, dan zijn er in de markt meer praktische en bewezen succesvolle verbetermethodes beschikbaar. Dergelijke methodes kunnen fungeren als denkmodel en bieden structuur aan verbetertrajecten en versnellen professionaliseringsstappen die nodig zijn om aan de norm te voldoen.

Conclusie. Op grond van het aantal gecertificeerde bedrijven is de ISO 55000-standaard nog geen groot succes. Alleen een kleine voorhoede van bedrijven die al goed was in Asset Management, en dat ook moeten zijn omdat ze verantwoordelijk zijn voor cruciale infrastructuur, heeft de standaard omarmd. Het feit dat deze koplopers ISO 55000 waardevol vinden is een signaal voor bedrijven die nog niet zo ver zijn, maar wel de ambitie hebben zich te verbeteren. De ISO 55000-standaard biedt een kader voor het continu en integraal verbeteren van hun Asset Management. De waarde van ISO 55000 ligt voor deze bedrijven niet in het behalen van het certificaat, maar in het harde werk op weg daarnaartoe.

←